

کلام رهبر

جلسات فکری مجموعه‌های دانشجویی و حوزوی

یکی از کارهای لازم، تشکیل جلسات فکری و وسیعی است که مجموعه دانشجویی، همراه با مجموعه حوزوی، با برنامه‌ریزی خوب، می‌تواند به وجود بیاورد تا بنشینند درباره مسائل گوناگون فکر کنند. گسترش فکر و پراکندن فکر در دست و صحیح می‌تواند همان نعمتی را بپسند که ما در زمینه‌های مسائل علم و فناوری و پیشرفت علوم از دانشجو توقع داریم؛ یعنی شکوفایی، آوردن حرف نوبه میدان اندیشه، با یک حرکت صحیح و جهت‌گیری درست. یکی از کارها این است.

یکی از کارها، مشخص کردن اصول است. ما اصولی داریم که باید از این اصول تخطی نشود؛ یعنی به نام فکر پردازی و اندیشه‌پردازی، از اصول انحراف پیدا نشود. اصول، شاخص‌های راه صحیح و صراط مستقیم است. خطاست اگر اصول را به دیواره‌هایی تشبیه کنیم که انسان از وسط این دیواره‌ها باید حرکت کند، نه اصول شناخند. یک راه مستقیمی وجود دارد، یک صراط مستقیمی هست که این، انسان را به هدف می‌رساند. این صراط مستقیم را باید شناخت، باید کشف کرد. هیچ کس در محدوده صراط مستقیم زندانی نشده‌است. اجبار به پیمودن صراط مستقیم در هیچ کس نیست. این اصول کسی را اجبار نمی‌کند، الزام نمی‌کند، محدود نمی‌کند، بلکه این اصول انسان را هدایت می‌کند و به او می‌گوید اگر چنانچه بر طبق این اصول حرکت کردی، به آن نتیجه مطلوب خواهی رسید؛ اگر از این اصول تخطی کردی، به هدف نخواهی رسید. آخر، اشکال بیراهه همین است.

۷ مهر ماه ۱۳۸۷

تربویان دانشجویی

چراغ سبز مسئولان به ار دوهای مختلط محمد صادقی*

مدتی پیش وزیر علوم، تحقیقات و فناوری در مورد اردوهای مختلط دانشجویی گفته بود: بر اساس آئین‌نامه مصوب که به تمامی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی ابلاغ شده است، برگزاری اردوهای مختلط ممنوع است و با برگزاری اینگونه از اردوها به شدت برخورد خواهد شد. به این ترتیب برگزاری اردوهای مختلط هم منع قانونی دارد و هم خلاف شان دانشگاه اسلامی است. دانشگاه اسلامی وظیفه‌اش هدایت دانشجویان به سمت فرهنگ ناب اسلامی و پرورش نیروی نخبه مسلمان و با دغدغه‌های اسلامی است بااین حال اما طی چند ماه گذشته شاهد برگزاری دوازدهی مختلط دانشجویی در سطح شیراز بودیم.

اردوی مختلط دانشجویی شب یلدا دانشجویان دانشگاه صنعتی شیراز، این اردو در شب یلدا با مجوز مستقیم معاونت فرهنگی دانشگاه صنعتی شیراز و حمایت قاطع رئیس دانشگاه در اردوگاهی در فاصله ۳۰ کیلومتری جاده شیراز- سپیدان برگزار شد. اردو در آن شب در حالی برگزار شده است که دقیقاً در همان زمان جشنی در دانشگاه برای دانشجویان به مناسبت شب یلدا در حال برگزاری بوده است اما عده‌ای گویا عرصه دانشگاه برای کارهایشان کوچک بوده و ترجیح داده‌اند که تعداد حدود ۸۰ نفر از دانشجویان را هرزیننه دانشگاه به اردوگاهی در بیرون دانشگاه ببرد. همه اردو دانشجویی هیچ یک از مسئولان هم حضور نداشتند که این به خودی خود، داری ایراد قانونی است.

پس از برگزاری این اردوی مختلط برخی از دانشجویان به این عملکرد دوگانه و خارج از عرف و قانون دانشگاه اعتراض کردند اما مسئولان مربوطه در دانشگاه با بهانه‌های مختلف از جمله کار خیر جواب قایل قبولی به دانشجویان ندانند و باز هم مطابق معمول با تخلف‌های اینجینی به صورت پدز مهرنانه برخورد کردند.

اردوی مختلط هم در دانشگاه شیراز اتفاق افتاد. اردوی مختلط دانشجویی قشم دانشجویان دانشگاه شیراز در هفته دوم اسفندماه برگزار شد و دانشگاه شیراز در اقدامی عجیب و غیرعادی اقدام به برگزاری اردوی مختلط به مقصد هرمزگان و جزایر هنگام و قشم کرد.

این بار هم جمعی از دانشجویان دانشگاه شیراز به این اقدام غیر قانونی دانشگاه اعتراض کردند اما باز هم با جواب‌های سربلای مسئولان مواجه شدند.

حال سؤال اساسی از مسئولان دانشگاهی این است که به چه دلیل و توجیهی هیچ اراده جندی برای عدم برگزاری اردوهای مختلط از خود نشان نمی‌دهند؟ آیا ایشان که خود را می‌کلف به رعایت قانون می‌دانند، اطلاع ندارند که به بهانه‌های واهی در پشت پرده این اردوهای مختلط چه می‌گذرد؟ چرا اساتید و کسالی که بانی و مسئول این قبیل اردوها هستند، از چنان حاشیه‌امنی برخوردار هستند که با ضمانت آنها این هنجار شکنی‌ها رخ می‌دهد؟ نهادهای نظارتی که متولسی صدور مجوز این اردوها هستند، آیا اینقدر ساده لوح هستند که ندانند برای چنین اردوهایی، کارخیز، بازدید علمی و … بهانه‌هی کنند؟

ترس و بیم آن جایی است که در محیطی همچون دانشگاه که باید فضای دانش و علم آندوزی باشد، به مکانی جز آنچه که باید تبدیل شود و این قبیل اردوها به رویه‌ی عادل در دانشگاه‌ها تبدیل گردد و دانشگاه اولاً از حالت اسلامی و پس از آن حوزه علم و دانش خارج شود.

❖ فعال دانشجویی دانشگاه صنعتی شیراز

گزارش کامران حاجی حسینی

در حاشیه توقف طرح‌های کلان شورای عالی عتف

«دانشگاه اشتغالزا» فعلاً وقتش نیست!

دانشگاه‌هایی مثل استنفورد و بر کلی، پایه و اساس منطقه صنعتی بزرگی همچون silicon valley را شکل می‌دهند که اشتغال میلیونی ایجاد کرده است. در یک مثال مستند دیگر، نتایج تحقیق مرکز کار آفرینی دانشگاه ام‌ای تی در سال ۲۰۱۱ نشان می‌دهد اگر شرکت‌های ایجاد شده توسط فارغ‌التحصیلان این دانشگاه را به صورت یک کشور فرض کنیم، در یک تخمین بدبینانه، مجموع درآمد سالانه این شرکت‌ها با اقتصاد هفدهم دنیا برابری می‌کند.

همچنین در یک نگاه متعادل تر و بر پایه اطلاعات و تحلیل‌های این مطالعه ادعا شده است که ۲۵۸۰۰ شرکت فعال (تا پایان سال ۲۰۰۶) توسط فارغ‌التحصیلان این دانشگاه شکل گرفته است که حدود ۳ میلیون و ۳۰۰ هزار نفر را به اشتغال در آورده و حجم درآمد سالانه آنها حدود ۲ هزار میلیارد دلار است که از این نظر با اقتصاد یازدهم دنیا برابر می‌کند. این در حالی است که بر اساس آمار بانک جهانی و با در نظر گرفتن شاخص تولید ناخالص داخلی، ایران در سال ۲۰۱۲ کشور بیست و دومین کشور است؛ اشتغال ظرفیت نیروی انسانی موجود در دانشگاه‌های ما، کمتر از مثال‌های اینجینی نیست و بلکه بیشتر است. این گفته البته شعار نیست. ایرانی‌ و استعداد شگرف او بر هیچ بررسی پوشیده نیست و ما نیز در این مجال، خیال‌نوشابه باز کردن بی‌مورد برای خودمان را نادریم! سؤال اما این است که مشکل کجاست؟

معقول با بخش صنعت، توانسته‌اند نیازهای روز آن را بشناسند و تخصص خود را در خدمت رفع این نیازها قرار دهند. در همین حال، اکنون مقالات مستخرج از رساله و پایان‌نامه‌های دانشجویان تحصیلات تکمیلی ما، به رایگان در اختیار مجلات خارجی قرار می‌گیرد تا آنها از نتایج آخرین تحقیقات دانشگاهی ما بهره‌مند شوند! لذا تنها راهکار خروج نظام دانشگاهی ما از وضعیت فعلی و تحقق بهروری حداکثری از منابع عظیم نیروی انسانی متخصص در سطح کشور، در پیش گرفتن رویکرد تقاضاجور (demand pool) در مدیریت آموزش عالی کشور خواهد بود.

زیرساخت نیازمچور کردن آموزش عالی کشور و تبدیل دانشگاه‌های ایران به دانشگاه‌های نسل سوم البته در متن نقشه جامع علمی کشور، تمهید شده‌است. خروجی این نقشه، طرح‌های کلان تحقیقاتی بر مبنای اولویت نیازهای اصلی کشور در حوزه‌های گوناگون است. طرح‌هایی که قرار بوده با مشارکت دانشجویان و اساتید کشور به مرحله اجرایی برسند و منبع ابتکارات و اشتغال آفرینی‌های عظیمی در سطح کشور شوند. خبر بد اما این است که دولت یازدهم،

قریب به اتفاق طرح‌های کلان شورای عالی عتف را متوقف کرده و مدعی شده‌است تصویب این طرح‌ها با مطالعه کافی نبوده است! این در حالی است که محمد مهدی نژاد نوری، معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، حذف طرح‌ها را به دلیل ضعف مدیریت صحیح منابع دانسته و می‌گوید: «ما سال ۹۰-۸۹ طرح‌های کلان ملی را به تصویب رساندیم؛ یعنی شش، هفت سال زمان برای پرداخت و بررسی این موضوعات اختصاصی ما. این مدت زمان تعجیل است. اگر اصل قضیه مشکل ندارد در این چند سال چقدر برنامه‌ریزی کرده‌اند؟»

به هر صورت، با توقف طرح‌های بزرگی که روند تقاضامچور کردن آموزش عالی کشور را کلیدزده بود، نوبت نام‌امیدی به ایفای نقش مؤثر دانشگاه در روند اشتغال‌زایی داشت. انگهی بعید است دولت در یک ماه باقیمانده از عمرش، بخواد تغییریری در روند برخورد سیاسی با این طرح‌های کلان و ملی ایجاد کند. پادمان نمی‌رود رهبر فرزانه انقلاب به عنوان اصلی‌ترین فرد پیگیر تدوین نقشه جامع علمی کشور، سال گذشته از توقف همین طرح‌های کلان تحقیقاتی گلایه کرده بودند. بر این اساس، به نظر می‌رسد دولت علاوه بر آنکه در سطح عمومی کشور باعث رکود اقتصادی شده، در سطح دانشگاهی نیز کلیدی‌ترین طرح‌های اشتغال‌زا برای دانشجویان را متوقف کرده است. لذا به نظر می‌رسد باید قلاً منتظر انتخابات ماندا

جامعه دانشگاهی در روشنگری انتخابات ایفای نقش کند

چشم بیدار دانشجو، تابلوی ایست به وعده‌های توخالی

در جامعه به خصوص در برهه‌های حساس زمانی همچون انتخابات جدی گرفته شود.

در آستانه انتخابات، برخی از کاندیداها با وسواسفاده از کم اطلاع‌ی و بی‌اطلاعی عموم مردم در زمینه رشته تخصصی و توانایی فردی خود در معرفی و توصیف توانمندی خود به طرز ماهرانه‌ای آفرام می‌کنند و متأسفانه با بیانی شیوا جزء ساختار این جنبش‌ها بوده و وظیفه دارند تلاش خود را در جهت نقد حکومت و کمک به بهتر شدن معیشت مردم به کار گیرند. معمولاً در آستانه انتخابات بازار بازی با کلمات و استفاده از الفاظ و توسل به خط مشی افرادی که سابقه خاصی و در نتیجه آن تحویل وعده‌های تو خالی به مردم داغ می‌شود که در بسیاری موارد حاصلی جز سسوق دادن افکار عمومی به سمت توانایی‌های کاذب و بی‌اعتمادی نسبت به تمام وعده‌ها و در آخر دلسرد شدن مردم ندارد.

از آنجایی که برگزاری انتخابات سالم و شرکت پرشور مردم در آن برای کشور ما که همواره از جانب دشمنان داخلی و خارجی مورد تهدید بوده از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، نقش دانشجویان و دانشگاهیان در شناخت و بررسی جزئیات کاندیداها و وعده‌های انتخاباتی آنها حائز اهمیت است.

عموم مردم در جریان انتخابات تلاش می‌کنند با استفاده از نظرات کشر فرهیخته جامعه بهترین تصمیم را در انتخاب نماینده‌ای اصلاح اتخاذ کنند.

الته استفاده از نظرات افرادی که دغدغه‌شان در خواست مطالبات مردم‌بدون وابستگی به گروه و جناحی خاص باشند تنها راه انتخاب درست نیست

اما می‌تواند مانع بروز بسیاری از مشکلات ناشی از کم‌اطلاعی مردم شود.

دانشجوی امروز همیشه حرفی برای گفتن دارد که بسته به زمان و موقعیت مخاطب مختلفی دارد. حرف او می‌تواند با مردم، مسئولان، رسانه‌ها یا داوطلبان انتخاباتی باشد. نگاه موشکافانه او می‌تواند راهگشای بسیاری از بن‌بست‌هایی باشد که شاید از عهده علم و دانش خارج شود. تئورسین‌ها بر نیاید. بنابراین لازم است نقش او

و سوار بر اسب چهل مردم یکه‌تازی می‌کنند.

حرف استاد

باراستی آزمایی

باید جلوی تقلب را گرفت

دکتر محسن نقدی

معاون پژوهش و فناوری

دانشگاه علوم پزشکی مشهد

اسکان تقلب علمی در برخی از رشته‌ها بیشتر وجود دارد، در رشته‌هایی که تحقیقات به صورت آزمایشگاهی انجام می‌شود، تقلب علمی کمتر اما در رشته‌های علوم انسانی که تحقیقات به صورت کتابخانه‌ای صورت می‌گیرد، این مسئله بیشتر به چشم می‌خورد. به عنوان مثال در حوزه علوم

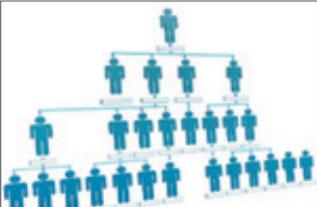
پزشکی عمدتاً تحقیقات آزمایشگاهی است و به همین دلیل در این حوزه احتمال کمتری برای انجام تقلب وجود دارد و فقط ممکن است در داده‌سازی مسائل آزمایشگاهی تقلب صورت گیرد که شیوع ندارد، زیرا کار آزمایشگاهی تحت نظارت اسناد مربوطه انجام می‌شود و اسناد می‌تواند از تک تک مراحل با جزئیات سؤال ببرد، به این ترتیب فضایی برای تقلب عمده وجود نخواهد داشت.

با وجود این مسائل اگر استاد بر تمام مراحل یک کار علمی نظرات و اشراف داشته باشد و وقت کافی بگذارد، کمتر این مسئله به وجود خواهد آمد. اما در رشته‌های علوم انسانی که تحقیقات به صورت کتابخانه‌ای انجام می‌شود، احتمال تقلب بیشتر است، به همین علت در حوزه علوم پزشکی در هیچ کدام از مقاطع هیچ پایان‌نامه‌ای اجازه تحقیقات کتابخانه‌ای ندارد و با تحقیقات کتابخانه‌ای مورد قبول نخواهد بود.

بنابراین هر حوزه تحقیقاتی که امکان راستی آزمایی در آن بیشتر باشد، مانند تحقیقات آزمایشگاهی، سنجش و پایش مستندات راحت‌تر است، اما در زمینه‌هایی که راستی آزمایی غیرممکن شود، ممکن است کمی‌پردازی، سفارش دادن یا انواع دیگر تقلب مشاهده شود و اگر اساتید بتوانند دقت و نظارت کافی بر فعالیت دانشجویان شان داشته باشند، تقلب علمی کمتر صورت خواهد گرفت. اغلب این اتفاق زمانی می‌افتد که اسناد نظارت کاملی ندارد.

به همین دلیل باید تمرکز بیشتری بر تعداد پایان‌نامه‌هایی که اساتیدی می‌توانند بر آنها نظارت کنند، صورت گیرد تا اسناد وقت کافی برای دانشجویان و کنترل عملکرد آنها داشته باشد. همچنین باید هزینه تخلفات پژوهشی افزایش یابد، زیرا اگر فردی بداند در صورت انجام تخلف و گیر افتادن تشبیه سختی در انتظارش است، دیگر به سمت این عمل نخواهد رفت.

روایت دانشجویی

سرزمین بازار یاب‌های خسته

مریم رضوی

مثل یک سفر می‌ماند. سفر به سرزمینی با آدم‌های جدید. سرزمین «بازار یاب‌ها» پسران و دختران جوان، مردان و زنان میاسال، بیاده و سواره و وجه‌اشتراک‌شان کیفیت‌های دستی سیاه و بزرگ با کاتولوگ‌های رنگارنگ و مقادیری از اجناس قابل حمل بود. همه آموزش دیده. با زبان و بیان رام و قانع‌کننده‌ای که مخاطب‌اگر مارا فعی هم باشد، از لانه بیرون می‌آمد و دلش نرم می‌شد. هر قیمتی می‌گفتند، ما از آن ترش را داشتیم. می‌گویم «ما» چون من هم دیگر جزئی از آنها شده بودم. استین‌مان بز از آفر خیره خیره شده بودم. هیجان‌انگیز بود که می‌تکنیم‌شان جلوی آدم‌ها تا رضی شوند! از خرید کنند و یک پله بالا، تل‌دل‌شان بلرزد که بیایند در صنف ما و زندگی‌شان از این رو به آن رو شود. صاحبان خوشبخت‌سودها و درصدهای میلیونی که بین چهل تا شش سال ما را تبدیل به میلیارد‌های شهر می‌کرد.

بله! من، دانشجوی سال آخر ادبیات، شده بودم عضو یک شرکت هرمی! به اصرار همکلاسی‌ام حاضر شدم بروم و به قول خودشان «په‌زنت» شوم. اما اقتدرها هم که شنیده بودم، به نظرم بد نیامد، یک‌جورهایی قانع شدم. برای شروع باید یک میلیون تومان از شرکت خرید می‌کردم. فرقی نمی‌کرد می‌خواهم جنس‌ها را تنگ دارم یا بفروشم. دوستم که حالا من زیر گروهی محسوب می‌شدم با یک‌گرتن یک چک ۲ میلیونی، یک میلیون به من قرض داد. از استرس بازگرداندن به‌دکاری، چک را از پدر ملیحه، دیگر همکلاسی‌ام گرفته بودم.

یک میلیون به من قرض داد. از استرس بازگرداندن به‌دکاری، چک را از پدر ملیحه، دیگر همکلاسی‌ام گرفته بودم. قرار بود زیاد وقتم را بگیرد، اما تعداد کلاس‌ها زیاد بود. کلاس‌های بازار یابی و برزنتیشن که به ما یاد می‌داد چطور دیگران را قانع کنیم که زیر گروه ما شوند. هر ماه باید از آنها خرید می‌کردیم و اجناس را می‌فروختیم. من، نه روحیه ادبانه و تقیض دولتمردان، بر گزارری تربیون‌های کشور حکم است دانشجویان دچار نوعی ترس و احتیاط مفرط شده‌اند و نظر دادن و دخالت در امور سیاسی و اولویت‌نه چندان ضروری آنها تبدیل شده است.

دانشجویان امروز از انتقاد بی‌نتیجه به مسائلی همچون برجام، بازدید گاه و بیگاه و بی‌دلیل مسئولان ۵۰۱؛ تا تأسیسات هسته‌ای، وعده‌های

ضد و نقیض دولتمردان، بر گزارری تربیون‌های

آزاد دانشجویی بی‌هدف، تهدیدهای مکرر، اتهام

بی‌سوادی و بی‌شناسنامهگی، پیگیری بی‌نتیجه

حقوق‌های نجومی، برگزاری جشن‌های پر هزینه

از بودجه دولت و امثالهم به باتلاق سکوت در برابر

ناملازمات فرو رفته‌اند و ترجیح می‌دهند چند

صبحا‌ی راه پاسبی کنند و واحد مشغول باشند

و اداره امور کشور را به دست اندرکاران مدعی

بسپارند. با این رویه همچنان در انتخابات شاهد

بذل و بخشش وعده‌های بوج و توخالی به مردم و

روی کار آمدن افرادی خواهیم بود که به چشم بر

هم‌زدنی وعده‌های انتخاباتی خود را فراموش کرده

و سوار بر اسب چهل مردم یکه‌تازی می‌کنند.